

PIRMAS SKYRIUS

BLOGIAUSIAS GIMTADIENIS

Ligustrų gatvės ketvirtame name per pusryčius nebe pirmą kartą kilo baisus barinis. Mat poną Vernoną Durslį dar prieš aušrą pažadino garsus ūbavimas sūnėno Hario kambaryje.

– Jau trečią kartą šią savaitę! – rėkė Durslis prie stalo. – Jeigu nesuvaldai savo pelėdos, nebeleisiu jos čia laikyti!

Haris vėl bandė aiškinti:

– Jai nuobodu. Ji pripratusi skraidyti lauke. Jeigu tik galėčiau naktį ją išleisti...

– Gal mane kvailą matai? – suniurzgė dėdė Vernonas. Nuo tankių jo ūsų buvo nuka-

ręs kiaušininės kšnis. – Žinau, kas bus, jeigu ta pelėda ištruks laukan.

Jis niauriai susižvelgė su savo pačia Petunija.

Haris dar mėgino kažką įrodinėti, bet jo žodžius permušė Durslių sūnelio Dudlio klyksmas:

– Noriu dar kumpio!

– Yra keptuvėje, pupuli, – tarė teta Petunija, žvelgdama į sūnaitėlį, kuris buvo toks paritus, toks pastačius. – Reikia tave atpennėti, kol turime galimybę... Iš pasakojimo man baisiai nepatinka tavo mokyklos maistas...

– Nesąmonė, Petunija, kai aš mokiausi Smeltingse, niekad nevaikščiojau alkanas, – karštai užginčijo dėdė Vernonas. – Dudliui valgyt užtenka, ar ne, sūnau?

Dudlis, netelpantis ant virtuvinės kėdės, išsišiepė ir atsisuko į Harį.

– Paduok keptuvę.

– Pamiršai burtazodį, – pikto kai atšovė Haris.

Ši paprastutė frazė visai šeimai buvo kaip perkūnas iš giedro dangaus: Dudlis aiktėlėjęs nuvirto nuo kėdės ir taip žnektelėjo ant grindų, kad net visa virtuvė sudrebėjo, ponias Dursli sucypė ir užsidengė rankomis burną, ponas Durslis pašoko, smilkiniuose jam tvinkčiojo gyslos.

– Turėjau galvoje „prašau“, – skubiai pasitaisė Haris. – Aš nenorėjau...

– AR NEBUVAU SAKĘS, – spjaudydamasis griaudėjo dėdė, – KAD MANO NAMUOSE NEVALIA MINĖTI B IR M ŽODŽIŲ!

– Bet aš...

– KAIP DRĮSTI GRASINTI DUDLIUI! – trenkė kumščiu į stalą dėdė Vernonas.

– Aš tik...

– AŠ TAVE ĮSPĖJAU! NEPAKEŠIU, KAD PO ŠIUO STOGU BŪTŲ MINIMAS TAVO NENORMALUMAS!

Haris žiūrėjo čia į raudoną dėdės veidą, čia į perbalsią tetą, bandančią pastatyti Dudlį.

– Gerai, – burbtelėjo Haris, – gerai jau...

Dėdė Vernonas vėl atsisėdo šnopusdamas it uždusęs raganosis ir spygsodamas į Harį savo dygomis akutėmis.

Nuo pat pirmos vasaros atostogų dienos dėdė Vernonas elgėsi su juo kaip su bomba, kuri gali bet kada sprogti, nes Haris nėra normalus vaikas. Na, jis tikrai nėra normalus įprasta prasme.

Haris Poteris – burtininkas, baigęs Hogvartso burtų ir kerėjimo mokyklos pirmą

kursą. Dursliai buvo baisiai nepatenkinti, kad per atostogas jis gyvens jų namuose, bet jūs nė neįsivaizduojate, koks nelaimingas jautėsi Haris.

Jis taip pasiilgo Hogwartso, jog, rodės, visą laiką skauda pilvą.

Pasiilgo pilies su slaptais koridoriais ir vaiduokliais, pamokų (nors Sneipo, eliksyrų mokytojo, nelabai), pelėdų atnešamo pašto, vaišių salėje, savo lovos su baldakimu bokšto miegamajame, svečiavimosi pas miško sargą Hagridą jo trobelėje netoli Uždraustojo miško, o labiausiai kvidi-

čo, mėgstamiausio žaidimo burtininkų pasaulyje (kvidičas turi šešis aukštus stulpus su lankais, keturis skraidančius kamuolius ir keturiolika žaidėjų ant šluotų).

Visas Hario burtų knygas, stebuklingą lazdelę, apsiaustus, katilą ir firminę šluotą

„Aureolė-2000“ dėdė Vernonas iškart, vos tik Haris įžengė pro duris, užrakino sandėliuke po laiptais. Argi Dursliams rūpi, jeigu Haris, visą vasarą nesitreniravęs, iškris iš

koledžo kvidičo komandos? Argi

Dursliams svarbu, jei Haris grįš į mokyklą nepadaręs

vasaros namų darbų? Juk

Dursliai yra žiobarai, taigi jų gyslose nėra

nė lašelio burtininkų kraujo, todėl turėti šeimoje

kerėtoją – jiems didžiausia gėda. Dėdė

Vernonas net užrakino narve

Hario pelėdą

Hedvigą, kad nenešiotų

laiškų į burtų pasaulį.

Haris nė kiek nepanėšėjo į savo šeimą. Dėdė Vernonas buvo didelis ir bekaklis, didžiuliais juodais ūsais, teta Petunija – kaukėta ir arklišku veidu, Dudlis – šviesutis, rausvutis, tikras paršelis. Na, o Haris buvo

smulkutis ir liesas, gyvai žibančiomis žalio-
mis akimis, juodais juodais ir visada susi-
taršiusiais plaukais. Jis nešiojo apskritus
akinukus, kaktoje žymėjo siauras, į žaibą
panašus randas.

Kaip tik šitas randas išskyrė Harį net iš
kitų burtininkų. Šis randas buvo vienintelis
ženklas, bylojantis apie baisiai paslaptingą
Hario praeitį, apie priežastį, dėl kurios prieš
vienuolika metų jis buvo paliktas prie Durs-
lių namų slenksčio.

Vienų metų Haris vos per plauką liko
gyvas, atlaikęs užkeikimą didžiausio visų
laikų juodojo mago – Tamsos Valdovo Vol-
demorto, kurio net vardą raganos ir raganiai
bijodavo ištarti. Hario tėvus Voldemortas
nužudė, bet Haris nemirė, tik tai kaktoje liko
į žaibą panašus randas; kažkodėl – niekas
nesuprato kaip – neįstengęs nužudyti Hario,
Voldemortas prarado savo galią.

Taigi Harį užaugino jo velionės mamos
sesuo su vyru. Dešimt metų jis išgyveno pas
Durslius niekaip nesuvokdamas, kodėl, jam
visai nenorint, atsitinka keisčiausi dalykai,
ir tikėdamas, kad randas liko nuo avarijos,
kurioje žuvo jo tėvai.

Ir štai lygiai prieš metus Hariui parašė
Hogvartso mokykla, ir visa istorija iškilo
aikštėn. Haris įstojo į burtininkų mokyklą,
kur su savo randu tapo garsenybe. Tačiau
mokslo metai baigėsi, ir jis vėl atsidūrė pas
Durslius, vėl su juo elgiamasi kaip su šuniu.

Dursliai net neprisiminė, kad šiandien
dvyliktasis Hario gimtadienis. Aišku, jis
nieko nesitikėjo, nėra iš jų gavęs tikros do-
vanos, juo labiau torto, bet kad visiškai ne-
prisimintų...

Tą akimirką dėdė Vernonas oriai kostelė-
jęs tarė:

– Kaip mes visi žinome, ši diena ypatinga...

Haris pakėlė akis nedrįsdamas patikėti.

– Šiandieną man galbūt pavyks sudaryti
didžiausią sandorį savo karjere, – užbaigė
dėdė Vernonas.

Haris atsikando skrebučio. Be abejo, dė-
dė kalba apie tą kvailą priėmimą. Dvi savai-
tės apie nieką daugiau nešneka. Vakarienės
pakviestas kažkoks turtingas statybos ran-
govas su žmona, ir dėdė Vernonas tikisi gau-
ti iš jo stambų užsakymą (dėdės Vernono
firma gamina grąžtus).

– Manau, reikia dar kartą pakartoti die-
notvarkę, – pasakė dėdė. – Aštuntą valandą
visi turime būti savo vietose. Petunija, tu...

– Svetainėje lauksiu svečių, – išbėrė teta.

– Gerai. Dudli?

– Aš atidarysiu duris, – bjauriai ir paikai
išsiviepė Dudlis. – Sakysiu: „Ar galėčiau pa-
kabinti jūsų apsiaustus, ponai ir pone Mei-
sonai?“

– Jie bus sužavėti! – džiaugsmingai sušu-
ko teta Petunija.

– Puiku, Dudli, – pagyrė dėdė Vernonas
ir atsisuko į Harį. – O tu?

– Būsiu savo miegamajame nė nekrepštelėdamas ir apsimėsiu, kad manęs nėra, – abejingai atsakė Haris.

– Taip, – piktai burbtelėjo dėdė. – Aš juos nuvesiu į svetainę, pristatysiu tave, Petunija, ir įpilsiu gerti. Aštuntą penkiolika...

– Paskelbsiu, kad vakarienė ant stalo, – atraportavo teta.

– Tu, Dudli, sakysi...

– „Ar galima jus palydėti į valgomąjį, ponias Meison?“ – išpyškino Dudlis, tariamai moteriai siūlydamas savo riebią ranką.

– Ak, mano mažutis džentelmenė! – sušnirpštė teta Petunija.

– O tu? – piktai atsigręžė į Harį dėdė Vernonas.

– Būsiu savo miegamajame nė nekrepštelėdamas ir apsimėsiu, kad manęs nėra, – pakartojo Haris.

– Taip. Per vakarienę turime įterpti keletą vykusių komplimentų. Petunija, ką nors sugalvojai?

– „Vernonas sakė, kad jūs nuostabiai žaidžiate golfą, pone Meisonai... O, pasakykite, kur pirkote šitą suknelę, ponias Meison...“

– Puiku. Dudli?

– Pavyzdžiui: „Mokykloje mums reikėjo rašyti rašinėlių apie mylimą herojų, ir aš parašiau apie jus, pone Meisonai.“

Ir tetai Petunijai, ir Hariui šito buvo jau per daug. Teta apsipylė ašaromis ir apglėbė sūnelį, o Haris pakišo galvą po stalą, kad nesimatytų, kaip jis juokiasi.

– O tu, berniūkšti?

Haris, ištraukęs galvą iš pastalės, stengėsi būti rimtas.

– Būsiu savo miegamajame nė nekrepštelėdamas ir apsimėsiu, kad manęs nėra.

– Tik šitaip, – griežtai tarė dėdė Vernonas. – Meisonai apie tave nieko nežino, šitaip ir liks. Po vakarienės tu, Petunija, ponias Meison atsivedi į svetainę gerti kavos, o aš eisiu prie gražtų reikalo. Jei pasiseks, iki dešimtos valandos žinių pasirašysime sutartį. Na, o rytoj tokiu laiku ieškosime pirkti vasarnamio Maljorkoje.

Haris visai nesidžiaugė. Nemanė, kad Maljorkoje Dursliai labiau jį mylėtų negu Ligustrų gatvėje.

– Tvarka... Važiuoju į miestą smokingų sau ir Dudliui. O tu, – suniurzgė jis Hariui, – nesimaišyk tetai po kojų, kol ji valys namus.

Haris pro virtuvės duris išėjo laukan. Buvo graži saulėta diena. Perbėgęs pievelę, klestelėjo ant suoliuko ir ėmė tyliai niūniuoti: „Su gimimo diena... sveikinu pats save...“

Nei sveikinimo atvirukų, nei dovanų, ir dar visą vakarą reikės tūnoti apsimetant, jog tavęs iš viso nėra. Nusiminęs spoksojo į gyvatvorę. Dar niekada nesijautė toks vienišas. Labiau už viską Hogvartse, labiau net už kvidičą, Haris pasiilgo geriausių savo draugų – Ronio Vizlio ir Hermionos Įkyrėlės. Bet jie, regis, jo nė kiek nepasigenda. Visą vasarą nė

vienas neparašė, nors Ronis buvo pažadėjęs laišku pakviesti Hariį į svečius.

Daugybę kartų Haris baudėsi burtais at-
rakinti Hedvigos narvą ir pasiųsti ją su lai-
ku pas Ronį ir Hermioną, tačiau nevertėjo

pasidare nebeįdomu gąsdinti Dudlį. Ir štai
Ronis su Hermiona net jo gimtadienį pa-
miršo...

Ko tik jis dabar neatiduočiau už bet kokią
žinėlę iš Hogvartso! Nuo bet kokios raganos

rizikuoti. Nepilnamečiams burtininkams už
mokyklos ribų draudžiama naudoti magiją.
Šito Haris Dursliams nepasakė: žinojo, kad
tik siaubinga baimė būti paverstiems mėšla-
vabaliais neleidžia jo paties užrakinti san-
dėliuke po laiptais, kartu su burtų lazdele ir
šluota. Pirmas porą savaitių Hariui buvo
smagu po nosimi burbėti beprasmiškus žo-
džius ir matyti, kaip Dudlis paklaikęs mauna
iš kambario, kiek tik jo storos kojos neša.
Tačiau Roniui ir Hermionai taip ilgai tylint,

ar burtininko. Jau beveik apsidžiaugtų išvy-
dęs buvusį priešą Draką Smirdžių – kad įsi-
tikintų, jog visa tai buvo ne sapnas...

Nepasakysi, kad visi mokslo metai Hog-
vartse buvo tokie malonūs. Pavasarį Haris
susidūrė ne su bet kuo, o su pačiu Tamsos
Valdovu Voldemortu. Gal iš jo galybės likęs
tik šešėlis, vis tiek jis baisus, klastingas ir
pasiryžęs atgauti valdžią. Haris antrą kartą
ištrūko Voldemortui iš nagų, tačiau vos vos;
netgi dabar, praėjus porai mėnesių, jis pa-

bunda naktį visas išpiltas šalto prakaito ir galvoja, kur šiuo metu Voldemortas, vėl regi įniršio perkreiptą jo veidą, nuožmias akis...

Staiga Haris net krūptelėjo. Jis išsiblaškęs žiopsojo į gyvatvorę – ir gyvatvorė žiūrė-

– Puiku, – pasakė Haris, – pagaliau išmokai savaitės dienas.

– Šiandien tavo gimtadienis, – išsišiepė Dudlis. – Kaipgi čia negavai nė vieno sveikinimo? Nejau toje išsigimėlių lindynėje neturi draugų?

jo į jį! Tarp lapų žibėjo dvi didžiulės žalios akys.

Haris staigiai pašoko, bet jį pasiekė šaižus riksmas:

– Aš žinau, kokia šiandien diena! – Prie jo kepėstavo Dudlis.

Akys krūmuose sumirksėjo ir išnyko.

– Ką? – tarstelėjo Haris, neatitraukdamas žvilgsnio nuo lapų.

– Aš žinau, kokia šiandien diena, – priėjęs pakartojo Dudlis.

– Verčiau pasisaugok, kad mamytė neišgirstų tavęs kalbant apie mano mokyklą, – šaltai atšovė Haris.

Dudlis timptelėjo kelnes, smunkančias nuo storo užpakalio.

– Ko vėpsai į tą gyvatvorę? – įtariai paklausė.

– Galvoju, kokiais burtais būtų geriausia ją padegti, – atsakė Haris.

Dudlis atšoko, jo riebiame veide buvo gryniasias siaubas.

– Nemmėgink... tėtis tau uždraudė imtis mmagijos... sakė, jei neklausysi, išmes iš namų... o tu neturi kur dėtis... neturi draugų, kurie tave priimtų...

– Džigeri pokeri! – baisiu balsu prabilo Haris. – Hokus pokus, tribli kribli...

– MAAAAMA! – užbliovė Dudlis ir klu-pinėdamas movė namo. – MAAAAMA! Jis daro pati žinai ką!

Haris brangiai sumokėjo už pokštą. Nei Dudlis, nei gyvatvorė nenukentėjo, todėl teta Petunija suprato, jog jis iš rimtųjų neužsiėmė magija, tačiau Haris vos spėjo atšokti, kai teta užsimojo didele keptuve. Tada pristatė jį prie darbo pagrasinusi, kad kol nebaigs, negaus valgyti.

Dudliui šliurinėjant ir ryjant ledus, Haris nuvalė langus, nuplovė automobilį, nupjovė veją, apravėjo gėlių lysves, nugenėjo ir palaistė rožes, perdažė sodo suolelį. Saulė kepino skaudžiai degindama kaklą. Haris suprato, kad nereikėjo užkibti ant Dudlio kabliuko, tačiau tas drimba pasakė tai, apie ką pats Haris galvojo... gal iš tiesų Hogvartse jis neturi draugų...

„Norėčiau, kad jie dabar išvystų žymųjį Harį Poterį!“ – piktai pamanė sklaidydamas ant gėlių lysvių mėšlą. Nugarą gėlė, veidu sruvo prakaitas.

Buvo pusė aštuonių vakaro, kai visiškai nusikamavęs išgirdo tetos Petunijos balsą:

– Ateik! Stok ant laikraščių!

Haris su džiaugsmu nėrė į tviskančios virtuvės vėšą. Ant šaldytuvo stovėjo vakarie- nei skirtas desertas: kalnas plaktos grietinės, papuoštas cukrintomis žibuoklėmis. Orkaitėje čirškė kepamas kumpis.

– Greit pavalgyk! Meisonai tuoj bus čia! – įsakė teta Petunija, rodydama į dvi riekės duonos ir gabalėlį sūrio ant stalo. Ji jau buvo apsitačiusi lašišos rausvumo kokteiline suknele.

Haris nusiplovė rankas ir sukamžlojo savo skurdžią vakarienę. Teta Petunija iškart nuėmė jo lėkštę.

– Viršun! Mikliai!

Praeidamas pro svetainę, Haris išvydo dėdę Vernoną ir Dudlį su smokingais ir pasirišusius varlytes. Vos užlipęs į viršų, jis išgirdo durų skambutį. Laiptų apačioje išniro rūstus dėdės veidas.

– Atsimink, berniūkšti... kad man nė krepšt...

Haris ant pirštų galų perėjo koridorių, nėrė į savo miegamąjį, uždarė duris ir jau norėjo išsitiesti lovoje.

Tačiau ant jos kažkas sėdėjo.